

Stříhání oděvů (stříhová služba) (kód: 31-008-H)

Autorizující orgán: Ministerstvo průmyslu a obchodu
Skupina oborů: Textilní výroba a oděvnictví (kód: 31)
Týká se povolání: Výrobce oděvů a kusových výrobků
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 3

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Přijetí zakázky od zákazníka	3
Posuzování vhodnosti řešení oděvů (stříhu a materiálu) pro zákazníka	3
Zjišťování tělesných rozměrů a zaznamenávání údajů pro zhotovování oděvů	3
Stanovení spotřeby materiálu pro ušití oděvů	3
Konstruování stříhů dílů a součástí oděvů z naměřených hodnot postavy zákazníka, modelová úprava základního stříhu	3
Sestavení polohového plánu, ruční stříhání dílů a součástí oděvů	3
Zpracování výsledné kalkulace	3
Předání zakázky zákazníkovi	3

Platnost standardu

Standard je platný od: 03.02.2009

Kritéria a způsoby hodnocení

Přijetí zakázky od zákazníka

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Připravit pracoviště příjmu zakázky	Praktické předvedení, slovní vysvětlení
b) Oslovit zákazníka a snažit se pochopit jeho požadavky	Praktické předvedení, slovní vysvětlení
c) Určit předběžnou cenu zakázky (informace čerpat z ceníku firmy)	Praktické předvedení
d) Dojednat se zákazníkem termín dokončení zakázky a zapsat do zakázkového listu	Praktické předvedení
e) Doplnit další důležité údaje do zakázkového listu (jméno zákazníka, kontakt na zákazníka, zálohu)	Písemně, praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Posuzování vhodnosti řešení oděvů (střihu a materiálu) pro zákazníka

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Doporučit zákazníkovi vhodný model oděvu pro jeho postavu s využitím platných pravidel (účel použití oděvu, volba materiálu, členící linie vzhledem k typu postavy, vhodné prvky pro oděv)	Slovní vysvětlení, praktické předvedení
b) Zhotovit technický nákres (siluetu a členění oděvu, všechny detaily, pohled zezadu, popřípadě vnitřní zpracování) do zakázkového listu	Graficky, praktické předvedení, slovní vysvětlení
c) Vyhотовit technický popis výrobku do zakázkového listu	Písemně, praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Zjišťování tělesných rozměrů a zaznamenávání údajů pro zhotovování oděvů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Změřit jednotlivé tělesné rozměry na postavě zákazníka, při měření dodržet přesné pořadí tělesných rozměrů (viz doporučená odborná literatura) typických pro konkrétní oděv	Praktické předvedení, slovní vysvětlení (obhajoba zvoleného postupu)
b) Použít krejčovské měřidlo k proměření postavy	Praktické předvedení
c) Zapsat základní, pomocné a případně kontrolní tělesné rozměry zákazníka do zakázkového listu	Písemně, slovní vysvětlení
d) Používat obvyklé pořadí (viz doporučená odborná literatura), názvy a zkratky základních tělesných rozměrů	Slovní vysvětlení, praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Stanovení spotřeby materiálu pro ušití oděvů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vypočítat a určit spotřebu materiálu na zadaný výrobek	Výpočet, slovní vysvětlení
b) Změřit krejčovským měřidlem materiál, který si přinesl zákazník, zkontrolovat kvalitu a zjistit složení materiálu (viz doporučená odborná literatura), zapsat délku a šíři materiálu do zakázkového listu a zaevidovat donesenou oděvní přípravu	Praktické předvedení, slovní vysvětlení
c) Poradit zákazníkovi při volbě materiálu z nabídky firmy, stanovit vhodnou (viz doporučená odborná literatura) drobnou přípravu	Slovní vysvětlení, výběr z katalogu

Je třeba splnit všechna kritéria.

Konstruování stříhů dílů a součástí oděvů z naměřených hodnot postavy zákazníka, modelová úprava základního stříhu

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Připravit kreslicí a stříhací pomůcky, zkontrolovat, zda jsou pomůcky funkční	Slovní vyjádření, praktické předvedení
b) Provést konstrukční výpočty s využitím zjištěných tělesných rozměrů	Výpočty, písemně
c) Zakreslit jednotlivé části oděvu do konstrukční sítě základního stříhu	Praktické předvedení se slovním vysvětlením
d) Použít obecně používanou metodiku konstrukce stříhu (viz doporučená odborná literatura)	Praktické předvedení s obhajobou zvoleného postupu
e) Upravit stříh modelářsky podle zadané zakázky a vykreslit obrysy jednotlivých dílů	Praktické předvedení s důrazem na přesnost tvarů a rozměry
f) Porovnat základní stříh s technickým nákresem a popisem ze zakázkového listu	Praktické předvedení, slovní vyjádření
g) Vystříhnout stříhy jednotlivých dílů a součástí oděvů	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Sestavení polohového plánu, ruční stříhání dílů a součástí oděvů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Uspořádat pracoviště pro potřeby manipulace s materiálem	Praktické předvedení, slovní vysvětlení
b) Přeměřit textilii, vytvořit šablony dílů a součástí a pracovat s nimi	Praktické předvedení, slovní vysvětlení
c) Vyžehlit materiál, zjistit jeho srážlivost a zpracovatelské vlastnosti	Praktické předvedení se slovním vysvětlením
d) Složit textilii požadovaným způsobem (viz doporučená odborná literatura), vyrovnat okraje textilie, určit směr vlasu materiálu, respektovat návaznost vzoru, zajistit textilii proti posunutí	Praktické předvedení, slovní vysvětlení
e) Položit jednotlivé díly stříhu na textilii úsporně a v souladu s pracovním postupem nebo používanými zásadami (viz doporučená odborná literatura)	Praktické předvedení s obhajobou zvoleného postupu
f) Zakreslit obrysy jednotlivých dílů, vyznačit potřebné značky, nástřihy, záševky apod.	Praktické předvedení
g) Vystřihnout díly podle zakreslení včetně nástřihů s přidáním na švové a koncové záložky	Praktické předvedení
h) Připravit oděvní přípravu k danému výrobku, ustřihnout podle stříhových šablon výztužný materiál a podšívku	Praktické předvedení
i) Připravit nastříhaný oděv pro šití v souladu s pracovním postupem nebo obvyklým způsobem (viz doporučená odborná literatura), např. podlepit, nadšít apod.	Praktické předvedení s obhajobou zvoleného postupu

Je třeba splnit všechna kritéria.

Zpracování výsledné kalkulace

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vypočítat cenu zakázky podle skutečných nákladů	Výpočet

Je třeba splnit kritérium.

Předání zakázky zákazníkovi

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zkontrolovat, zda zakázkový list obsahuje všechny požadované údaje	Praktické předvedení, slovní vyjádření
b) Zkontrolovat a předat nastříhaný oděv zákazníkovi, popřípadě podat vysvětlení k dalšímu zpracování	Praktické předvedení, slovní vysvětlení
c) Vyplnit pokladní doklad	Písemně

Je třeba splnit všechna kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba stanoví, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy. Dále stanoví, které pomůcky uchazeč při zkoušce nesmí používat.

Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti práce a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO).

Uchazeči bude zadáno zhotovení stříhů a nastříhání konkrétních výrobků pro 2 druhy oděvů z kategorie dámských oděvů (sukně, kalhoty, halenka, šaty, sako, plášť) nebo pánských oděvů (kalhoty, sako, plášť) buď jako stříhová služba pro individuálního zákazníka nebo jako činnost na pracovní pozici v oddělovacím procesu uvnitř malé firmy, popřípadě jako služba pro jinou firmu. Konkrétní výrobky určí zkoušející.

Jednotlivá kritéria se ověřují uvedenými nástroji hodnocení a zaměřují se jak na proces, tak na výsledek pracovní činnosti.

Při ověřování splnění kritérií založených na formě praktického předvedení je třeba přihlížet především k bezpečnému provádění všech úkonů a ke kvalitě nastříhání výrobku.

Autorizovaná osoba zpracuje přehled doporučené literatury a umožní uchazeči se s ním seznámit v předstihu před zkouškou.

Autorizovaná osoba zpracuje seznam vybavení pracoviště pro konstrukci a stříhání oděvů a umožní uchazeči se s ním seznámit v předstihu před zkouškou.

U všech kritérií, kde je způsobem ověření slovní vysvětlení, je tím míněno stručné slovní doplnění předvedené činnosti v souladu s doporučenou literaturou.

Výsledné hodnocení

Zkoušení uchazeče provádí jeden zkoušející. Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou způsobilost a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou způsobilost musí znít „vyhověl“ nebo „nevyhověl“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé způsobilosti. Návrh na výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč vyhověl pro všechny způsobilosti, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč pro některou způsobilost nevyhověl.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jednou autorizovanou osobou nebo před jedním autorizovaným zástupcem právnické osoby.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba musí mít nejméně střední vzdělání s maturitní zkouškou a současně musí splňovat jednu z následujících variant požadavků:

Střední vzdělání s výučním listem v oboru vzdělání krejčí + střední vzdělání s maturitní zkouškou (v jiném oboru) a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti oděvní výroby nebo ve funkci učitele praktického vyučování, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o autorizaci.

Střední vzdělání s maturitní zkouškou v oblasti oděvnictví a alespoň 5 let odborné praxe v řídicích činnostech v oblasti oděvní výroby nebo ve funkci učitele praktického vyučování, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o autorizaci.

Vysokoškolské vzdělání se zaměřením na oděvní technologie a alespoň 5 let odborné praxe v řídicích činnostech v oblasti oděvní výroby nebo ve funkci učitele odborných předmětů, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o autorizaci.

Další požadavky:

- Autorizovaná osoba, která nemá odbornou kvalifikaci podle příslušných ustanovení zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), nebo nemá osvědčení o profesní kvalifikaci 75-001-T Lektor dalšího vzdělávání, musí být absolventem přípravy zaměřené zejména na praktickou aplikaci hlavy III a IV zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání) a přípravu zaměřenou na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých v rozsahu minimálně 12 hodin.

- Autorizovaná osoba musí mít základní dovednosti práce s počítačem a s internetem.

- Autorizovaná osoba musí být schopna organizačně zajistit zkušební proces včetně vyhodnocení na PC, tisku jednotného osvědčení a zaslání s vyhodnocením elektronickou poštou.

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost předložením dokladu nebo souboru dokladů o získání odborné způsobilosti autorizujícímu orgánu nebo jiným postupem stanoveným autorizujícím orgánem.

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

Pro zajištění zkoušky podle tohoto hodnotícího standardu je třeba mít k dispozici krejčovskou dílnu vybavenou na patřičné úrovni (viz seznam vybavení pracoviště pro konstrukci a střihání oděvů zpracovaný autorizovanou osobou), tzn. minimálně následující materiálně technické vybavení:

Oděvní textilie (vrchový materiál, podšívkový a kapsový materiál, výplňkový a výztužný materiál), drobná textilní příprava, drobná technická příprava

Základní vybavení pracoviště pro konstruování oděvů vč. kreslicích a krejčovských pomůcek, materiál pro zhotovení šablon, pro konstrukci střihů je možné použít i počítačovou jednotku s grafickým programem.

Střihací techniku a pracovní pomůcky, tj. střihací stůl, ruční řezací stroj apod.

Žehlicí techniku, popřípadě fixační techniku

Přísun potřebné energie odpovídající bezpečnostním a hygienickým předpisům

K žádosti o autorizaci žadatel přiloží seznam svého materiálně technického vybavení pro účely zkoušky v souladu s hodnotícím standardem. Pokud žadatel bude při zkouškách využívat materiálně technické vybavení jiné organizace, přiloží k žádosti o autorizaci smlouvu o jeho využívání nebo pronájmu, která bude uzavřena nejméně na dobu pěti let.

Doba přípravy na zkoušku

Celková doba přípravy na zkoušku a trvání vlastní zkoušky je ovlivněna druhem stříhaného výrobku. Uchazeč může stříhat sukni nebo halenku nebo šaty nebo kalhoty nebo sako nebo vestu nebo plášť nebo bundu.

Sukně nebo kalhoty:

Celková doba přípravy na zkoušku (včetně případných časů, kdy se uchazeč připravuje během zkoušky) je 10 až 15 minut.

Halenka:

Celková doba přípravy na zkoušku (včetně případných časů, kdy se uchazeč připravuje během zkoušky) je 15 až 20 minut.

Šaty nebo vesta:

Celková doba přípravy na zkoušku (včetně případných časů, kdy se uchazeč připravuje během zkoušky) je 15 až 20 minut.

Sako nebo plášť nebo bunda:

Celková doba přípravy na zkoušku (včetně případných časů, kdy se uchazeč připravuje během zkoušky) je 15 až 25 minut.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba přípravy na zkoušku a trvání vlastní zkoušky je ovlivněna druhem stříhaného výrobku. Uchazeč může stříhat sukni nebo halenku nebo šaty nebo kalhoty nebo sako nebo vestu nebo plášť nebo bundu.

Sukně nebo kalhoty:

Celková doba trvání vlastní zkoušky (bez času na přestávky a na přípravu) je 2 až 3 hodiny (hodinou se rozumí 60 minut).

Halenka:

Celková doba trvání vlastní zkoušky (bez času na přestávky a na přípravu) je 3 až 5 hodin (hodinou se rozumí 60 minut).

Šaty nebo vesta:

Celková doba trvání vlastní zkoušky (bez času na přestávky a na přípravu) je 2 až 4 hodiny (hodinou se rozumí 60 minut).

Sako nebo plášť nebo bunda:

Celková doba trvání vlastní zkoušky (bez času na přestávky a na přípravu) je 5 až 7 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška může být rozložena do více dnů.

Autoři standardu

Autoři hodnoticího standardu

Hodnoticí standard byl zpracován ve spolupráci se Sektorovou radou textilního a oděvního průmyslu a zástupci následujících organizací:

Asociace textilního-oděvního-kožedělného průmyslu

Střední škola oděvní Prostějov, s.r.o.

Oděvní podnik, a.s., Prostějov

Módní atelier Kamila Šejnohová, Liberec

SŠ gastronomie a služeb, Liberec

Cech čalouníků a dekoratérů, Brno

Národní ústav odborného vzdělávání